

Textmotsvarighet

Samband mellan talat och skrivet språk – bild

Bilden är uppdelad i två delar i horisontell riktning. Överst är rubriken läs- och skrivfärdigheter och under rubriken språkliga färdigheter. Däremellan finns en trappa från vänster till höger.

På trappans fem steg har man skrivit steg för steg om hur läs- och skrivfärdigheterna utvecklas framåt, nerifrån och uppåt: hantering av bokstav-ljud- och ljud-bokstavs-motsvarigheter, läsningens exakthet och rättskrivning, läsflyt och skrivflyt, läsförståelse och skrivproduktion samt ändamålsenlig användning av det skrivna språket.

Under de två lägsta stegen finns texten: Hanteringen av bokstav-ljud- och ljud-bokstavs-motsvarigheter samt läsningens exakthet och rättskrivningsförmåga kräver att man behärskar ljudsystemet (fonologiska färdigheter) och är medveten om ordens ljudstruktur, det vill säga ljudmedvetenhet.

Under det andra och tredje steget finns texten: Exaktheten och flytet i att benämna och hitta ord gör det möjligt att läsa och skriva exakt och flytande.

Under det tredje och fjärde steget finns texten: Språkligt minne behövs för läsning som samlar ljud och för att hålla större helheter i minnet.

Under det fjärde och femte steget finns texten: Läsförståelse och produktivt skrivande kräver att man behärskar ordförrådet (lexikala färdigheter), att man förstår ordens och uttryckens många innebörder (semantiska färdigheter), att man behärskar ordens böjningsformer

(morfologiska färdigheter) samt hantering av satsstrukturer och grammatiska relationer (syntaktiska färdigheter).

Under det femte steget finns texten: Förmåga att använda språket (pragmatiska färdigheter) framgår av förmågan att tolka och använda språket på ett sätt som passar situationen och sammanhanget.

Författare:

Heikkilä, R., Leiviskä, R., Puttonen, J., Ruotsalainen, J., & Siiskonen, T. (2019). *Puhutun ja kirjoitetun kielen väliset yhteydet*. LUKILOKI-projektet 2018–2022. Jyväskylän yliopisto.

Grafisk formgivning:

Terese Bast